Zahradní terapie zaměřena na osoby s postižením sluchu

Eliška Bílková

Obecně o sluchu

- Sluchem získáváme 60% veškerých informací.
- Důležitý je rovněž ochranný efekt zvuku.
  - Zvuky upozorňují na možné nebezpečí.
  - Zvuk usnadňuje prostorovou orientaci.

Osoba s vadou sluchu o toto vnímání přichází – ztrácí povědomou prostorovou orientaci a tím se sníží jeho pocit jistoty a koordinace.

Nedoslýchavý nebo neslyšící?

- Nedoslýchavý –
- pomocí techniky může slyšet
- může rozumět mluvené řeči. (Alespoň v tichém prostředí.)

- Neslyšící
- má tak velikou ztrátu sluchu, že ani s technickým pomůckami neslyší

Osoba se sluchovým postižením v kolektivu

- **Co pomáhá:**

- Vytvářet přátelské prostředí.
- Posilovat ve všech pocit sounáležitosti a vzájemného respektu.
- Nepřerušovat zrakový kontakt.
- Artikulovat, nezakrývat si ústa, když mluvíte.
- Při komunikaci využívat zrakové vnímání – výrazy obličeje, gestikulace, pohyby celého těla.
- K navázání kontaktu s používat dotyk. Je ale nutné znát a respektovat určitá pravidla a společenské normy – tedy doteky povolené (ramena, horní část paží…)
- Pohyb rukou (mávání), které je dobře zachytitelné zrakem

Vhodné rostliny

český název	latinský název	charakteristika
rožec Bieberste inův	*Cerastium biebersteinii*	jemně plstnatá rostlina
kosatec	*Iris sp.*	jemné květy a vůně
pivoňka lékařská	*Paeonia officinalis*	vonné květy, jemná textura
šanta hroznovi tá	*Nepeta racemosa*	plstnaté listy, silná vůně
šater latnatý	*Gypsophylla paniculata*	jemná až vzdušná struktura
denivka	*Hemerocallis*	výrazná vůně, jedlé květy
pelyněk brotan	*Artemisia abrotanum*	lehká textura a příjemná vůně
třapatka zářivá	*Rudbeckia fulgida*	zajímavé květy, hrubé listy
lichořeřiš nice větší	*Tropaeolum majus*	jedlá aromatická letnička
skupina kapradin		jemné listy, volte nealergenní druhy

Při výběru se zaměřte na sortiment s **pestrými květy, zajímavým květenstvím, příjemnou vůní**, vhodné jsou keře i trvalky s **jemnou až vzdušnou strukturou**.

Pro hmatové poznávání rostlin se perfektně hodí druhy s **jemně plstnatými** a na **dotyk příjemnými listy** nebo s listy **hrubou strukturou**.

Stejně tak kombinujte rostliny s **různými tvary listů.** Výsadbu doplňte o druhy jedlé, vhodné jsou všechny **druhy kuchyňských bylinek a drobného ovoce.**

Příjemné vůně jsou důležité, ale při poznávání rostlin mají rozlišovací funkci i **druhy s méně atraktivní vůní**. Tuto funkci ve výsadbě plní řebříček tužebníkovitý nebo česnek.

Český název	Latinský název	charakteristika
1 ořechoplodec clandonský	*Caryopteris x clandonensis*	aromatický keř, jemné listy
2 perovskia lebedolistá	*Perovskia atriplicifolia*	aromatický keř, jemná textura
3 řebříček tužebníkovitý	*Achillea filipendulina*	žluté květy, výrazná vůně
4 levandule úzkolistá	*Lavandula angustifolia*	výrazná vůně, jemná textura
5 tymián obecný	*Thymus vulgaris*	aromatická rostlina
6 česnek obrovský	*Allium giganteum*	výrazná vůně, kulovité květy
7 třapatkovka nachová	*Echinacea purpurea*	zajímavá struktura květů
8 krásnoočko přeslenité	*Coreopsis verticillata*	žluté květy, jemná textura
9 dochan psárkovitý	*Pennisetum allopecuroides*	jemná tráva, dekorativní
10 kakost oddenkatý	*Geranium x macrorrhizum ´Czakor´*	celá rostlina výrazně vonná
11 šalvěj lékařská	*Salvia officinalis*	silná vůně, jemné listy
12 čistec vlnatý	*Stachys byzantina*	celá rostlina příjemně plstnatá
13 mateřídouška citronová	*Thymus x citriodorus ´Aureus´*	aromatická rostlina

Profimedia.cz

druhy plodů - suché

1. **pukavé**

a) měchýřek(blatouch)

b) lusk (hrách)

c) tobolka (mák)

d) šešule (řepka)

e) Šešulka (penízek)

Krásné, ale do zahrady pro
neslyšící nejsou moc vhodné.

Vhodnější kvůli snadnějšímu přístupu

Kroměříž- květná zahrada

- https://www.chcislyset.cz/zahrada-neslychana.php

Květná zahrada

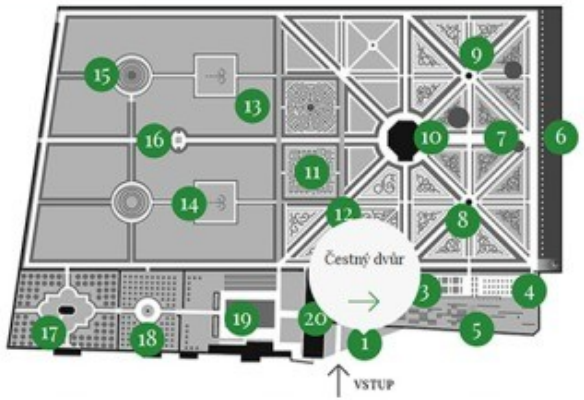

Květná zahrada

Palmový skleník →

Čestný dvůr

Do Květné zahrady se dnes vchází Čestným dvorem postaveným na přání arcibiskupa Maxmiliána Josefa v polovině 19. století. Rozhodl se otevřít zahradu veřejnosti. Původní vstup v kolonádě by nestačil zvýšenému počtu návštěvníků. Proto nechal na nový vstup přebudovat část zahrady sloužící jako provozní prostor zahradníků.

Květná zahrada

Čestný dvůr

Palmový skleník

Holandská zahrada

Pomerančová zahrada

Edukační zahrada

Kolonáda

Květnice

Lví fontána

Fontána Tritonů

Rotunda

Bludiště

Tvarované stěny

Zahradní terapie v Itálii

Itálie

- U římského lékaře Galéna z Pergamu (2. st. n. l.), který prohlásil „práci za nejlepší lék, jaký nám příroda dala“, lze vystopovat první prvky ergoterapie.
- Ve středověkých klášterech byly využívány zahrady pro pěstování léčebných květin a bylin. Podobné, často samozásobitelské zahrady a farmy, byly budovány při klášterních nemocnicích, invalidovnách, domech pro choromyslné, a dalších charitativních zařízeních.

Itálie

- V Itálii lze zahradní terapie studovat na univerzitě a být pak certifikovaný zahradní terapeut.

- Universita v Boloni nabízí přímo studijní program.

Magisterské studium zahradní terapie na Boloňské universitě

- Předměty, které se vyučují
- Ekologie a kvalita plodin
- Zahradnická ekonomika
- Pokročilá patologie rostlin a entomologie
- Výnos a kvalita rostlinných plodin
- Plodnost půdy a biochemie rostlin
- Udržitelné používání zahradnických zařízení
- A další a další

Zahradní terapeut v Itálii

Zahradní terapeut je speciálně vzdělaný a vyškolený ve speciálních rehabilitačních nebo terapeutických týmech (společně s lékařem, psychiatrem a psychologem).

Svou práci nachází v nemocnicích, rekonvalescentních a ošetřovatelských domovech, školách pro postižené děti a dorost.

Léčivé zahrady v Itálii

Associazione Italiana Healing Gardens

http://www.healingardens.it/horticulture.php

Na tomto webu je spoustu informací o léčivých terapeutických zahradách v Itálii. Když vznikne nová, může se tam nahlásit.

Je tam seznam některých velkých terapeutických zahrad v Itálii a také seznam běžících projektů, které se tohoto tématu týkají.

Úvod stránek Healing gardens Italia- překlad z Italštiny

- Každy ví, co je zahrada, a každý si myslí, že ví, co znamená uzdravení ve vztahu k zahradám.
- Ale někdy je obtížné si navzájem porozumět, kdo nezažije nemusí pochopit.
- Zahrada může skutečně být léčivá.
- Ať už je napojena na zdravotnické zařízení, nebo nějak pomáhá procesu hojení,
- Nebo je dokonce součástí skutečného procesu léčby.

Jeden příklad úspěšného italského projektu zaštiťovaného Healing gardens Italia

- Rekonstrukce nemocnice se milánská nemocnice San Carlo Borromeo= vznik krásné terapeutické zahrady
- Na vzniku zahrady se podíleli studenti oboru Horticultural Therapy

Nemocnice v Miláně

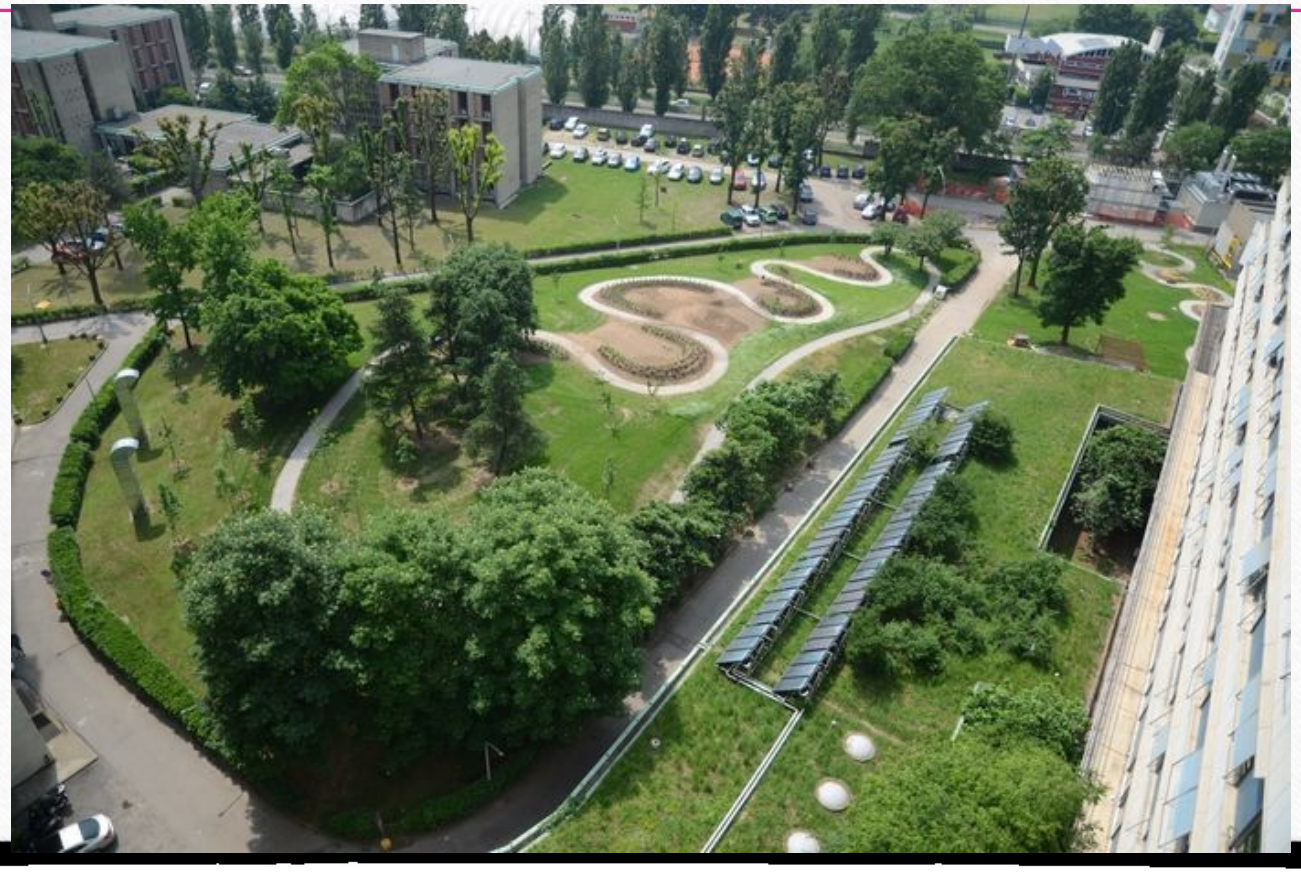

MATI 1909

WANDERING
ORTO
SUONI
ODORI
ACQUA
INGRESSO
INCONTRO
COLORI
RIABILITAZIONE

Další terapeutická zahrada, ale tentokrát netradiční

- Italské městečko Barberino Val d'Elsa
- U malé katedrály je terapeutická zahrada s 5OOO kaktusy
- Zahradu navrhli a vytvořili místní obyvatelé.
- Kaktusy věnovali známí Italští sběratelé rostlin. Nachází se tam téměř vyhynulé a velice vzácné druhy. Právě proto je zahrada velice navštěvovaná.
- Zaměstnávají tam osoby s postižením.

- http://www.healingardens.it/horticulture.php
- https://iltirreno.gelocal.it/pistoia/cronaca/2020/01/02/news/centodieci-candeline-per-mati-1909-grande-nome-del-vivaismo-pistoiese-1.38279904
- https://www.tuscany-villas.it/to-tuscany/2019/tourist-attractions/parks/il-giardino-sotto-vico
- https://www.vseoitalii.cz/cestovani-do-italie-po-italii/zajimavosti-o-mestech-vesnicich-a-mistech-italie/281-giardini-di-ninfa-zahrady-ninf-italie-informace-fotografie-vstupne-gps-pozice-prohlidka-zahrad-a-zamku-castello-caetani
- https://www.giardinimati1909.it/en/about-us/mati-gardens/